

ปัจจัยส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

**The Factors Promoting Membership of Teacher's Professional Learning
Communities in Educational Institutions under the Secondary Educational
Service Area Office Bangkok 2**

ฐิติรัตน์ สมงาม และ โกศล มีคุณ

มหาวิทยาลัยพะเยา, ประเทศไทย

Titirat Somngam and Kosol Meekun
University of Phayao, Thailand.
E-mail: Titirat.gee@gmail.com

Received: 15 November 2024; Revised: 03 December 2024; Accepted 12 December 2024
© The Author(s) 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายนอกและภายในที่ส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) เพื่อศึกษาการอธิบายของปัจจัยภายนอกและภายในต่อการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำนวนขั้นต่ำ 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบวัดมาตราประมาณรวมค่าซึ่งเป็นข้อความประกอบมาตรา 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย มีค่าอำนาจจำแนก r -Item total Correlation ตั้งแต่ 290 ถึง .797 ค่าความเที่ยงโดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -coefficient) เท่ากับ .959 สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐานและสถิติอ้างอิงเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย 4 ประการ 1) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย 4 ประการ ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง (ค่า $r = .429$ ถึง $.717$, $P < .01$) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ถึง สูง (ค่า $r = .603$ ถึง $.756$, $P < .01$) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำนายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูด้วยตัวแปรปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก พบว่า 1) ตัวแปรปัจจัยความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก (X_1) และทัศนคติต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (X_2) ร่วมกันอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูได้ร้อยละ 64 2) เมื่อเพิ่มตัวแปรปัจจัยการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_3) และการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน (X_4) อธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูเป็นร้อยละ

68.5 ซึ่งการอธิบายเพิ่มขึ้นจากการอธิบายเพียงกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในร้อยละ 4.5

คำสำคัญ: ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู, สถานศึกษา, กรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aimed to 1) examine the relationship between groups of external and internal variables that promote teachers' professional learning community (PLC) membership in educational institutions under the Office of the Secondary Education Service Area 2, Bangkok, and 2) analyze how external and internal factors explain teachers' PLC membership using these variable groups. The sample consisted of 99 teachers under the Office of the Secondary Education Service Area 2, Bangkok. Data were collected using a 6-level rating scale ranging from "most true" to "not true at all," with discriminating power (r-Item Total Correlation) ranging from .290 to .797 and a reliability score by Cronbach's alpha coefficient of .959. Data analysis employed basic and inferential statistics for hypothesis testing. The results showed that the relationship between the four variable factors was mostly moderate ($r = .429$ to $.717$, $P < .01$), and the relationship between these variables and teachers' PLC membership was moderate to high ($r = .603$ to $.756$, $P < .01$). Predictive analysis revealed that internal factors, specifically knowledge and understanding of member roles (X_1) and attitudes toward professional learning communities (X_2), explained 64% of teachers' PLC membership. When external factors, such as administrators' perception of academic leadership (X_3) and support from colleagues (X_4), were added, the explanatory power increased to 68.5%, representing a 4.5% improvement over internal factors alone.

Keywords: Teachers' Professional Learning Community, educational institutions, Bangkok

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการศึกษาจะทำให้บุคลากรที่มีคุณภาพ การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจและด้านการเมืองได้ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547) ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นต่อการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีสติปัญญา มีความรู้ เป็นคนดี มีความสุข มีศีลธรรมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่ดีมีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ที่มุ่งเน้นการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติ และเป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีพอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21

การปฏิรูปครูเป็นเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 3 เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ใช้เป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาใหม่ให้ทันโลกของศตวรรษที่ 21 โดยเน้นให้ครูมีทักษะ ความรู้ และปรับเปลี่ยนวิธีการสอนนอกเหนือจากการเน้นการบรรยายเป็นหลักสู่การเรียนรู้แบบสัมมนา ทดลอง วิจัยหรือการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้มีความคิดมีกระบวนการมีค่านิยม และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) คือ สภาพการดำเนินงาน

ของกลุ่มคน หรือความเป็นอยู่ของบุคคลในชุมชนที่มีการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน และภารกิจการพัฒนาาร่วมกัน ผ่านการรวมพลังเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร ลงมือปฏิบัติบนฐานการทำงานจริงที่อิงพื้นที่การปฏิบัติงานมากกว่าการพัฒนาในรูปแบบอื่นที่ได้จากภายนอก ห้องเรียน ผ่านกระบวนการดำเนินงานของเครือข่ายตามที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนด ประกอบด้วย 1) การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน 2) การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) การร่วมมือ รวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ 4) การเปิดรับการชี้แนะ และ 5) การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้มีนโยบายสนับสนุนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นกับสถานศึกษาในสังกัด โดยมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถนำกระบวนการ PLC ไปจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อน PLC สู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสร้างวัฒนธรรมสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผ่านเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Professional Learning Community (PLC) โดยให้แต่ละสถานศึกษาบริหารจัดการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามบริบทของต้นบนฐานการทำงานจริงที่อิงพื้นที่การปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการการศึกษาให้สอดคล้องกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การศึกษาเป็นไปในทางที่ดีขึ้น เกิดผลดีกับระบบการศึกษาและผู้เรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อให้ทราบระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู และมีปัจจัยใดบ้างที่จะส่งเสริม การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อคณะครู ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายนอกและภายในที่ส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. เพื่อศึกษาการอธิบายของปัจจัยภายนอกและภายในต่อการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

3. การทบทวนวรรณกรรม

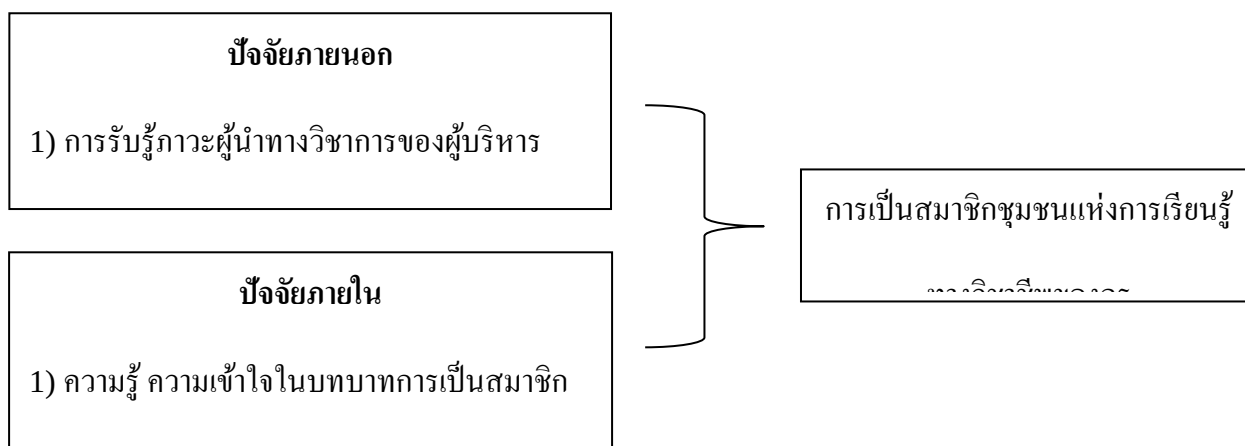
1. แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

พิมพันธ์ เดชคุปต์ (2562) และชวลิต ชูกำแหง (2565,) ได้กล่าวถึงความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) คือ การรวมกลุ่มของบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร ครู ชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสริมสร้างประสบการณ์ทางการเรียน มีการเห็นคุณค่า วิสัยทัศน์ร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งปรับปรุงประยุกต์สร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาที่เริ่มจากการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ส่งเสริมการเป็นชุมชนทางวิชาการ โดยมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน สะท้อนคิดอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ และ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากล่าวถึง องค์ประกอบพื้นฐานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน 2) การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) การร่วมมือ รวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ 4) การเปิดรับการชี้แนะและ 5) การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

2. หลักการและแนวทางปฏิบัติของการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

Senge, 1009 และ Chent, 1990 อ้างถึงใน เสถียร อ่วมพรหม (2560) กล่าวถึง หลักการ/แนวคิดของการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูอยู่ที่การรักษาวินัย ประกอบด้วย 1) หลักการพัฒนาความรู้แห่งตนของสมาชิก 2) หลักการมีแบบแผนความคิดอ่าน 3) หลักการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมของโรงเรียน 4) หลักการส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีม และ 5) หลักการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่าการที่ครูเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของผู้เรียนตามทฤษฎีพหุปัญญา ส่งเสริมการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนยอมรับความเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ไม่เน้นมุ่งเน้นความจำ ข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียวเพราะสถานการณ์จะเปลี่ยนแปลงเสมอ มุ่งเน้นให้บุคลากรทางการศึกษาพัฒนาและไฝหาความรู้ ทดลองสิ่งใหม่ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ สร้างความร่วมมือและบูรณาองค์ความรู้ต่างๆกับชุมชน การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่างๆ กับชุมชน สังคม หรือหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูและหลักการและแนวทางปฏิบัติของการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่กล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า หลักการ/แนวทางของการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพที่ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 รวมทั้งสิ้น 5,470 คน (ข้อมูลครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณด้วยโปรแกรม G*Power Linear multiple regression : Fixed model, R^2 deviation from zero กำหนดค่าขนาดอิทธิพลขนาดเล็ก (.20) มีค่าความเชื่อมั่นของการทดสอบเท่ากับ .95 ยอมรับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ขั้นต่ำจำนวน 99 คน และสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิกำหนดสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) สุ่มจากสถานศึกษา 3 ขนาด จำนวนเท่าๆ กัน โดยสุ่มขนาดสถานศึกษาละ 40 คน (เพื่อให้ได้ตัวอย่างไม่น้อยกว่าขั้นต่ำตามที่คำนวณไว้)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นการสอบถามข้อมูลผู้ตอบและการวัดตัวแปรในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครู ประกอบไปด้วย เพศ อายุงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครูมี 5 ตอนย่อย 1) ความรู้ความเข้าใจในบทบาทการเป็นสมาชิก 2) ทักษะติดต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 4) การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน 5) การเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ลักษณะเป็นแบบวัดมาตราประมาณรวมค่าซึ่งเป็นข้อความประกอบมาตรา 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย

ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. ดำเนินการร่างข้อความของแบบวัดเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้ครอบคลุมองค์ประกอบตามความหมาย (นิยาม) ของตัวแปร

3. นำเสนอชุดข้อความของแบบวัดตัวแปรต่างๆ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด ความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อ

4. นำชุดข้อความของแบบวัดตัวแปรต่างๆ ที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา 2 คน และ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและวัดประเมินผล 1 คน ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีตรวจสอบความสอดคล้องข้อความกับนิยามตัวแปร กำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence: IOC) ผลที่ได้คือ ตัวแปรอิสระที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก (x_1) ตัวแปรอิสระที่ 2 ทักษะติดต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (x_2) ตัวแปรอิสระที่ 3 การรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการ (x_3) จำนวนตัวแปรละ 15 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง .67 ถึง 1.00 มีเพียงตัวแปรอิสระที่ 4 การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน จำนวน 15 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง -.67 ถึง 1.00 และตัวแปรตาม การเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู (y) จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง .67 – 1.00

5. นำชุดข้อความของแบบวัดตัวแปรต่างๆ ที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาถึงความสมบูรณ์แบบอีกครั้ง โดยตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครู มีจำนวน 4 ข้อคำถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ตอนที่ 2.1-2.4 (ตัวแปรอิสระที่ 1-4) มีจำนวนข้อคำถามแต่ละ 10 ข้อความ และตอนที่ 2.5 (ตัวแปรตาม) จำนวน 15 ข้อความ

6. นำชุดข้อความของแบบวัดตัวแปรต่างๆ จัดทำเป็นแบบวัดในเครื่องมือวิจัย โดยมีค่าชี้แจงและมาตราประเมินของแต่ละข้อความแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน ที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป พบว่า อำนาจจำแนก r-Item total Correlation ตั้งแต่

.290 ถึง .797 ค่าความเที่ยงโดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -coefficient) ได้ค่าเท่ากับ .959

7. นำเครื่องมือที่ได้ทดลองใช้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปสร้างเป็นฉบับสมบูรณ์

8. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์นำไปมอบให้ผู้ประสานงานแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ตอบและผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ตอบแล้วกลับคืน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 7 โรงเรียน ซึ่งแยกเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง ได้แก่ 1) โรงเรียนสุขุมวิท 2) โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 3) โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ฯ 4) โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่ 5) โรงเรียนหอวัง 6) โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา 7) โรงเรียนวิชรธรรมสาธิต เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำไปมอบให้ผู้ประสานงานแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ตอบและผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ตอบแล้วกลับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบชุดข้อความของแบบวัดตัวแปรต่างๆ ทำการลงรหัส บันทึกข้อมูล แล้วประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลลักษณะกลุ่มตัวอย่างครู ประกอบไปด้วย เพศ อายุงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในกับการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation coefficient)

3. วิเคราะห์การเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหา Corrected Item Total Correlation

1.3 ค่าความเที่ยงของแบบวัดโดยใช้วิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

5. ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายนอกและภายในที่ส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย 4 ประการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ค่า $r = .429$ ถึง $.717$, $P < .01$) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ถึง สูง (ค่า $r = .603$ ถึง $.756$, $P < .01$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 1 ที่ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูไม่ต่ำกว่าระดับปานกลาง ($r \geq .30$)”

2. การศึกษาการอธิบายของปัจจัยภายนอกและภายในต่อการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก พบว่า 1) ตัวแปรปัจจัยความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก (X_1) และทัศนคติต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (X_2) ร่วมกันอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูได้ร้อยละ 64 2) เมื่อเพิ่มตัวแปรปัจจัยการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_3) และการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน (X_4) อธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูเป็นร้อยละ 68.5 ซึ่งการอธิบายเพิ่มขึ้นจากการอธิบายเพียงกลุ่มตัวแปรปัจจัยภายใน ร้อยละ 4.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 ส่วนที่ 1 และปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนที่ 2 ที่ว่า “ปัจจัยภายในอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และเมื่อเพิ่มปัจจัยภายนอกสามารถอธิบายเพิ่มได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5”

6. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 การวิจัยได้พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูอยู่ในระดับปานกลาง ถึง สูง (ค่า $r = .603$ ถึง $.756$, $P < .01$) อภิปรายได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นดังกล่าว อธิบายได้ว่า เป็นไปตามการคัดสรรตัวแปรที่มีแนวโน้มเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ส่งผลต่อการอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในระดับปานกลางถึงสูง ผลที่ได้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศ บุญญานพวงศ์ (2566) พบว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพครูและการสนับสนุนทางสังคมมี

ความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการประกอบวิชาชีพครู ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานติมา กานดา (2566) และ เอกพล อยู่ภักดี (2560) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประการที่ 2 การวิจัยได้พบว่า

2.1 ปัจจัยภายในอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 อภิปรายได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ที่เป็นดังกล่าว อธิบายได้ว่า 1) ตัวแปรปัจจัยความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก (X_1) และตัวแปรปัจจัยทัศนคติต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (X_2) เป็นลักษณะทางจิตใจของครูซึ่งอาจมีอิทธิพลสูง 2) ตัวแปรปัจจัยความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก (X_1) และตัวแปรปัจจัยทัศนคติต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (X_2) ส่งผลต่อการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูเกินร้อยละ 25 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรปัจจัยภายในทั้ง 2 ประการมีผลเด่นมากเพราะสามารถอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูได้ร้อยละ 64

2.2 เมื่อเพิ่มปัจจัยภายนอกสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 อภิปรายได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ที่เป็นดังกล่าวอธิบายได้ว่า 1) ตัวแปรปัจจัยการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_3) และตัวแปรปัจจัยการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน (X_4) เป็นการรับรู้สถานการณ์ภายนอก ซึ่งอาจมีอิทธิพลไม่เทียบเท่ากับลักษณะทางจิตใจ 2) แม้จะคัดสรรตัวแปรปัจจัยการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_3) และ ตัวแปรปัจจัยการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน (X_4) แต่อาจยังไม่ได้ปัจจัยภายนอกที่เด่นจริง แต่ทั้งนี้เมื่อเพิ่มตัวแปรปัจจัยภายนอกที่คัดสรรมานั้นสามารถอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ร้อยละ 68.5 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 3) ในการส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ถ้ามีทรัพยากรที่เพียงพอ ควรเพิ่มตัวแปรปัจจัยการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_3) และตัวแปรปัจจัยการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน (X_4) เพราะเป็นการเพิ่มแบบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ถ้ามีทรัพยากรที่จำกัดการส่งเสริมตัวแปรปัจจัยความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก (X_1) และตัวแปรปัจจัยทัศนคติต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (X_2) ก็เพียงพอแล้ว ผลที่ได้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพมาศ พยุวงษ์ (2564) พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ 1) ระดับบุคคล ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูค่าสัมประสิทธิ์ - 0.167 ถึง 0.170 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ระดับโรงเรียนบุคคล ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูค่าสัมประสิทธิ์ 0.103 ถึง 0.711 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้การศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล (2560) พบว่า แนวทางปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครู ต้องมีความรู้ความเข้าใจในถึงองค์ประกอบ บทบาทหน้าที่ เป้าหมายหลักและแนวทางปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ผลที่พบในงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ สุวรรณประไพ (2564) พบว่า ทัศนคติส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ขณะที่ นริศ บุญญานพวงศ์ (2566) พบว่า การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการสอนของครูได้ร้อยละ 51.3

และ เอกพล อยู่รักดี (2560) พบว่า ภาวะผู้นำพยากรณ์ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูได้ร้อยละ 63.2

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินกิจกรรมการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยความร่วมมือของบุคลากรภายใต้การรับผิดชอบในระบบงานของสถานศึกษา คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงินงานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม กระบวนการ PLC ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะทำให้ความเป็นองค์กรหรือโรงเรียนที่เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือที่ยึดเหนี่ยวกันด้วยวิสัยทัศน์ร่วมมุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ และชุมชนกัลยาณมิตร แสดงถึงการรวมพลังของครูและนักการศึกษาที่เป็นผู้นำร่วมกันทำงานร่วมกันแบบที่ร่วมแรงร่วมใจมุ่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพภายใต้ โครงสร้างอำนาจทางวิชาชีพ และอำนาจเชิงคุณธรรม ที่มาจากการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมนำ ร่วมพัฒนาของครูผู้บริหาร นักการศึกษาภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งถึงผู้เกี่ยวข้องต่อไป ดังนั้นการนำกระบวนการ PLC ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นให้ครูได้ตระหนักถึงการสอนนักเรียน และให้มุมมองใหม่ ต่อสาธารณชนอีกทั้งในวงการวิชาชีพครูที่ต้องเน้นและเห็นคุณค่าของความจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพยิ่งขึ้น ถ้าหากต้องการคุณภาพการศึกษาของนักเรียน “ครูต้องเป็นบุคคลแรกที่ต้องเป็นนักเรียนโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนสูงตามไปด้วยนั้น คือ ความปรารถนาใฝ่ฝันของบุคคลทุกฝ่ายที่มีอาจปฏิเสธได้

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) การวิจัยพบว่า ตัวแปรความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก และตัวแปรทัศนคติต่อการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นตัวแปรปัจจัยที่สำคัญในการอธิบายความสำเร็จในการส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูได้อย่างชัดเจน ซึ่งผลที่พบเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารและนักพัฒนาไปใช้เพื่อวางแผนคัดสรรบุคลากรและส่งเสริมพัฒนาการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูต่อไป

2) การวิจัยพบว่า การส่งเสริมพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ควรเน้นที่ปัจจัยภายใน อันได้แก่ ตัวแปรความรู้ ความเข้าใจในบทบาทสมาชิก และตัวแปรทัศนคติต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และอาจเพิ่มตัวแปรปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ตัวแปรการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และตัวแปรการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน

3) การวิจัยมีขอบเขต ผู้บริหารหรือนักพัฒนาควรให้ความสำคัญกับขอบเขตวิจัยและตัวแปรในการวิจัยอันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยด้วยกันและตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูมีบางตัวที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางซึ่งดีอยู่แล้ว การวิจัยครั้งต่อไปอาจเพิ่มตัวแปรปัจจัยหรือกลุ่มตัวแปรปัจจัยให้มากขึ้นและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มน้ำหนักการอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูให้มากยิ่งขึ้น

2) ผลการอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูเมื่อเพิ่มตัวแปรปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ตัวแปรการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และตัวแปรการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งผลการวิจัยยังไม่สามารถอธิบายการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูได้ดีเท่าที่ควร หากหาตัวแปรปัจจัยภายนอกมาปรับหรือเพิ่มอาจส่งผลต่อการส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การเป็นตัวแบบที่ดีในการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูและบรรยากาศองค์การที่ส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

3) ผลการวิจัยเป็นเพียงระดับของการหาความสัมพันธ์เชิงทำนายยังไม่อาจสรุปเชิงเหตุผลและผลอย่างแท้จริงได้ หากได้มีการทำวิจัยเชิงทดลองสร้างปัจจัยส่งเสริมการเป็นสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ประเมินประสิทธิภาพปัจจัยที่สร้างและประเมินประสิทธิผลที่เกิดต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ได้ผลการวิจัยที่ลุ่มลึกยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กานติมา กานดา. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 6(1): 15-27.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2565). ชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน. *วารสารครูธรรมศน์*, 1(1): 53-63.
- นพมาศ พยุงวงศ์. (2564). ปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร*, 11(1): 11-22.
- นริศ บุญญานุพงศ์, ช. พ. (2566). การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การและแรงจูงใจภายในที่พยากรณ์ต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. ก.ค. 5.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, พ. ย. (2562). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 1). ศูนย์หนังสือจุฬา/chula.*
- เมธาสิทธิ์ ธีธวัชตันศรีสกุล. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ:แนวทางปฏิบัติสำหรับครู. *ว.มทรส. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 2(2), 214-228.
- วิโรจน์ สุวรรณประไพ. (2564). *ทัศนคติที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐในหน่วยงานเทศบาลเมืองกระบี่*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- เสถียร อ่วมพรหม. (2560). *แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. ศูนย์หนังสือจุฬา/chula.*
- เอกพล อยู่ภักดี. (2560). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(2): 36-45.
- Bloom. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. Mc Graw-Hill.
- Davis, T. (1989). *Effective school and effective teachers*. Allyn & Bacon.
- Osama Al Mahai. (2022). Professional Learning Communities in Private Schools in Bahrain and Oman: Reflection on Two Cases. *ECNU Review of Education* 6(3): 469-484.